

PÜHIMA NEITSI MAARJA, JUMALAEMA, SUURPÜHA

(Esimene lugemine 4Mo6 ,22-27)

Lugemine neljandast Moosese raamatust:

Neil päevil rääkis Issand Moosese ja ütles: “Kõnele Aaronile ja tema poegadele ja ütle: “Nii peate teie õnnistama Iisraeli lapsi ja ütlema neile: Issand õnnistagu ja hoidku sind, Issand lasku oma pale paista sinu üle ja olgu sulle armuline. Issand tõstku oma pale sinu üle ja andku sulle rahu.” Nõnda pandagu minu nimi Iisraeli laste üle, ja mina õnnistan neid.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps67 2-3 5.8 R:4a)

R: Mu Jumal, Sind ülistagu kõik rahvad.

Jumal olgu meile armuline ja õnnistagu meid,
lasku oma pale paista meie üle,
et maa peal tuntaks sinu teed
ja kõigi rahvaste seas sinu lunastust.

R:

Rõõmustagu kõik rahvad ja hõisaku rahvahõimud,
sest sina mõistad rahvastele õiglast kohut
ja juhatad rahvahõime maa peal.
Jumal õnnistagu meid ja kogu maailm kartku teda.

R:

(Teine lugemine Ga4 ,4-7)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast galaatlastele:

Vennad, kui aeg sai täis, läkitas Jumal oma Poja, kes sündis naisest käsuseaduse kehtimise ajal, et vabaks osta need, kes olid seaduse all, ning tõsta meid lapseseisusse. Ja kui nüüd teie olete lapsed, siis on Jumal läkitanud teie südamesse oma Poja Vaimu, kes hüüab: “Abba, Isa!” Nõnda ei ole sina enam ori, vaid laps, ja kui laps, siis ka pärija Jumala kaudu.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi He 1,1-2)

Halleluuja. Jumal, kes muiste rääkis prohvetite kaudu,
on nüüd päevade lõpul meile rääkinud Poja kaudu. Halleluuja.

(Evangeelium Lk2 ,16-21)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal kiirustasid karjased Petlemma ja leidsid Maarja ja Joosepi ning lapsukese, kes lamas sõimes. Siis jutustasid nad kõigest, mis neile selle lapsukese kohta oli öeldud. Ja kõik, kes seda kuulsid, panid seda imeks, mis karjased rääkisid. Aga Maarja pidas kõiki neid sündmusi oma südames.

Karjased pöördusid tagasi, ülistasid ja kiitsid Jumalat kõige eest, mis nad olid kuulnud ja näinud, nõnda nagu neile oli öeldud. Ja kui kaheksas päev oli kätte jõudnud ja tuli aeg teda ümber lõigata, siis pandigi talle nimeks Jeesus, nii nagu ingel oli öelnud enne, kui ta ema ihusse sai.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, aasta viimasel päeval austatatakse katoliku kirikus püha paavst Silvester I, kes valitses aastatel 314–335. Mida me temast teame? Teame fakti, et ta oli esimene paavst, kes ei surnud märtrisurma. See on kindel. Sugugi kindel ei ole aga legendina meieni jõudnud lugu sellest, kuidas paavst Silvester tervendas rooma keiser Konstantinuse pidalitõvest ja ta seejärel ristis. Ajaloolased leiavad paraku palju usutavamaid teateid selle kohta, et keiser Konstantinus, kes lõpetas kristlaste tagakiusamise rooma impeeriumis, ristiti hoopiski alles tema surivoodil Nikomeedia piiskop Eusebiuse poolt. Aasta viimase päeva kangelane paavst Silvester oli selleks ajaks olnud juba kaks aastat surnud.

Tõesti – seda, mida teised meist tagantjärele räägivad, me määrata ei saa. Loota jääb vaid, et kui meist tulevikus räägitaksegi valesid, siis oleksid need vähemalt ilusad valed.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, muhameedlaste pühakirja koraani viienda Suura Al-Mee'i'dah värssi 116

võib tõlkida järgmiselt: “Kui Allah ütleb: “Oo Jeesus, Maarja poeg, kas oled sina inimestele öelnud: pidage mind ja mu ema kahe jumalana Allahi kõrval?”, siis Jeesus vastab: “Ole Sa kiidetud! Mitte iialgi ei saa ma öelda seda, milleks mul pole õigust. Kui ma oleksin nii öelnud, siis Sina kindlasti teaksid sellest. Sa tead, mis minu hinges toimub, aga mina ei tea, mis mõtteid mõlgutad Sina. Sina ainsana tead kõigest, mis on varjul.””

Omamoodi on see dialoog kummaline ja ootamatu, sest milleks oleks kõigeväeline ja kõikteadja Jumal pidanud küsima oma prohvetilt Jeesuselt niisuguseid asju, mida ta kahtlemata teadis ka ilma küsimata?

Kuid selle kahekõne keskpunktis on ennekõike Jeesuse ema, Neitsi Maarja, kes on teoloogia ajaloos kütnud meeli mitmel rindel, nii juutluses, kristluses kui – nagu tsiteeritud – ka islamis. Samamoodi nagu on paljudel inimestel olnud raske mõista Jumala kolmainsust, on teistel olnud raske leppida Maarja rolliga Jumala inimesekssaamisel. Nii mõnedki kristlased on üritanud tõsta Maarjat kolmainsuse neljandaks liikmeks, ja teised jälle tahtnud sama tuliselt tema rolli lunastusloos pisendada. Võibolla ei taha mõni meesterahvas Maarjale hästi andestada, et Jumal sai inimeseks naise kaudu, aga ilma meheta. Lisaks võib pahanduseks olla ka asjaolu, et keegi ei suuda välja nuputada vastupidist varianti: kuidas võinuks Jumal sündida mehest ja ilma naiseta...? Nii et, mehed, ilmselt tuleb meil ikka leppida tõsiasjaga, et ilma meheta on üks inimene siia ilma sündinud, aga ilma naiseta mitte ühtegi.

Armsad õed ja vennad, vahel öeldakse: ilus vale... Aga see, mis tundub ilusa valena, võib mõnikord olla ka tõde, mida on lihtsalt raske uskuda, kuid mille juurde elu meid tagasi toob. Kõige progressi ja edumeelsuse, kõigi uhkete masinate ja aparaatide arendamise taustal on inimese põhiolemus jäänud samaks: lapsed sünnivad ikka naistest, ja vähemalt pool meeste elutööst on olla hea abikaasa ja hea isa. Lapsed peavad olema oma vanematele kuulekad, kuni nad kasvavad suureks ja hakkavad järgima oma kutsumust, mille jaoks on Jumal nad loonud. Kuid ilusad mänguasjad ei asenda lapsele vanemaid, ja põnevad masinad ei asenda sellist perekonda, mille liikmed kohtlevad üksteist austusega ja soovivad üksteisele head.

Aasta esimesel päeval tähistab katoliku kirik Neitsi Maarja, Jumalaema suurpüha. Neitsi Maarja läks ajalukku tõepoolest mitte jumalana, vaid tagasihoidliku Jumala teenijana ja emana, et õpetada meile kõigile, nii naistele kui meestele, seda argipäevast ustavat inimeseksolemist, mis on kõige üleva ja ebatavalise aluseks. Aamen.

Soovin kõigile lugejatele head uut aastat!